

Π Υ Ρ Ε Ο Ε ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ναυαρίνου 8. Τηλ. 3629.769 ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1981
ΕΤΟΣ Η', ΠΕΡ. Β', ΑΡ. ΦΥΛ. 68 (105) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 10 • ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ • Υπεύθυνος εκδόσεως ΗΛ. ΚΩΝΣΤΑΣ

22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940

Ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ ἡμερομηνία ἔχει ἰδιαίτερη σημασία ὄχι μονάχα γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, πὺν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες νίκες τοῦ Ἀξονος, ἐβλεπαν μπροστὰ τοὺς ἑνα σκοτεινὸ καὶ ἀβέβαιο μέλλον. Παντοῦ σκοτάδι πυκνὸ καὶ μαύρη τρομάρα. Εἶχαν πέσει ὡς τότε ἡ Γαλλία, τὸ Βέλγιο, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Πολωνία καὶ τὸς ἀλλες εὐρωπαϊκὲς χώρες, ἐνῶ ἡ κοσμοκράτειρα Ἀγγλία ἀγκομαχοῦσε κάτω ἀπὸ τὴ νασιστικὴ πίεση. Ὁ ἰταλικὸς κολοσσὸς τοῦ Μουσσολίνι, πὺν ἀπὸ τὶς 28 Ὀκτωβρίου ξεκίνησε νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα, εἶχε γνωρίσει καὶ αὐτὸς μὲ τὴ σειρά τοῦ σημαντικὲς ἐπιτυχίες. Εἶχε πάρει τὴ βρετανικὴ Σομαλία, προχωροῦσε στὶς βορειοαφρικανικὲς ἀκτὲς, εἶχε εἰσχωρήσει βαθὺ στὴν Αἴγυπτο, ὡς τὴ Μάρα Ματρούχ. Στὰ Βαλκάνια ἡ Ρουμανία εἶχε καταληφθῇ, ἡ Γιουγκοσλαβία ἐρωτοτροποῦσε μὲ τὸν Ἀξονα καὶ ἡ Βουλγαρία καιροσκοποῦσε.

Ὅμως ξάφνου μιὰ φωνὴ ἀκούεται, ἑνας ἤχος ἀντηχεῖ στοὺς αἰθέρες. Τὸν πρωτόγνωρο τοῦτο ἤχο τὸν παίρνουν οἱ ραδιοσταθμοὶ τοῦ κόσμου καὶ τὸν διαλαλοῦν στὴν Οἰκουμένη. Εἶναι τὸ πρῶτο χαρμόσυνο μήνυμα, πὺν ἀκούει ὁ κόσμος τὶς φοικτὲς ἐκείνες μέρες τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1940. Τὸ πρῶτο τοῦτο σάλπισμα τῆς συμμαχικῆς νίκης ἀναφτερόνει τὶς καταπονημένες ψυχές. Ἡ μικρὴ καὶ ἡρωικὴ Ἑλλάδα, στὶς 22 Νοεμβρίου τοῦ 1940 ἐλευθερώνει τὴν ὡραία νύφη τοῦ ἑλληνικοῦ βορρᾶ, τὴν Κορυτσά, ὡστερ' ἀπὸ τιτανομαχίες στὸ Ἰβάν καὶ στὴ Μοράβα, στὶς ὁροσειρὲς τοῦ θρυλικοῦ Γράμμον, στὸ ὕψωμα τοῦ Πρόπα καὶ στὸ Σβέτι Ἀτανάς.

Οἱ ἰταλικὲς δυνάμεις, πλούσιες σὲ σύγχρονα ὅπλα τῆς ἐποχῆς, πυροβόλα, ἀντιαεροπορικά, ἀντιαρματικά καὶ ὀλμους, καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ν' ἀναχαιτίσουν τὴ θυελλώδη ἐξόρμηση τοῦ ἑλληνικοῦ πεζικοῦ. Τὸ ἰταλικὸν Στρατηγεῖον ἀπέδιδε μεγίστη σπουδαιότητα νὰ διατηρήσῃ τὴν Κορυτσά, γιὰ στρατηγικοὺς καὶ ἐντυπωσιακοὺς λόγους. Ἐπίλετες στρατιωτικὲς μονάδες, συγκεντρωμένες κοντὰ στὴν πόλη ἀπέβλεπαν στὴν ἄμυνά της. Τὸ ἑλληνικὸ πυροβολικὸ ὡστόσο εἶναι ἀμίμητο στὴν ἐπιτυχία του. Ἀνατρέπει τὶς ἀμυνόμενες ἰταλικὲς μεραρχίες καὶ ἐξουδετερώνει τὶς μηχανοκίνητες φάλαγγες, πὺν πανικόβλητες μπροστὰ στὴν ἀκατάσχετη ὁρμή τοῦ ἑλληνικοῦ πεζικοῦ, τρέχουν βορειότερα, χαρίζοντας στοὺς νικητὲς πλούσια λάφυρα. Τὴν ἡττα στὸν τομέα τῆς Κορυτσᾶς ὁμολογοῦν καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Ἰταλοί, στὸ πολεμικὸν ἀνακοινωθὲν τῆς 22 Νοεμβρίου 1940: «αἱ δυνάμεις μας, αἱ ὁποῖαι προήσπιζον τὸν τομέα τῆς Κορυτσᾶς, ἡναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶν. Ἡ πόλις τῆς Κορυτσᾶς ἐξεκενώθη. Αἱ ἀπώλειαι τῶν δυνάμεών μας κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον ὑπῆρξαν σοβαρώταται».

Κι ἐνῶ αὐτὰ ἀνήγγελλε τὸ ἰταλικὸν ἀνακοινωθὲν, ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς, τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ ἀπόσπασμα, πὺν εἰσῆλθε στὴν Κορυτσά, ἀνέφερε λακωνικώτατα διὰ τοῦ συνταγματάρχου Μπεγέτη, στὴν Ἐνάτη Μεραρχία: «ἀναφέρω ὡραν 17.45' σήμερον τὸ ὕπ' ἐμὲ ἀπόσπασμα εἰσελθὸν εἰς Κορυτσάν, ἀπληλευθέρωσε ταύτην». Τὸ χαρμόσυνο τοῦτο μήνυμα ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Τομέως Στρατιάς Δυτικῆς Μακεδονίας, ἀντιστράτηγος Πιτσικας ἀναφέρει ἀμέσως τηλεφωνικῶς στὸν πρωθυπουργὸ τῆς χώρας Ἰωάννη Μεταξᾶ. «Κύριε Πρόεδρε, ἡ Κορυτσά εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων. Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως,

ἑλληνικὸς καὶ ἀλβανικὸς, ὑποδέχεται, τοὺς ἀνδρας μ' ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ καὶ σημαίας. Πὺν εὐρέθησαν τὸςες ἑλληνικὲς σημαίς».

Ὁ ἀντιστράτηγος ἀποροῦσε, πὺν εὐρέθησαν ξαφνικά τὸςες ἑλληνικὲς σημαίς, ὡστε ἡ Κορυτσά νὰ ντυθῇ τόσο γρήγορα στὰ γαλάζια. Δὲ γνώριζε ὁ ἀείμνηστος ἀντιστράτηγος πὺς οἱ φιλοπάτριδες Κορυτσαῖοι καὶ Κορυτσαῖες χρόνια πρίμεναν ἀπὸ τὸ 1916, νὰ βγάλουν τὶς κρυμμένες τοὺς σημαίς καὶ νὰ ὑποδεχτοῦν τὸν νικηφόρο στρατὸ, πὺν θὰ τοὺς χάριζε τὴν πολυπόθητη λευτεριά. «Ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Κορυτσᾶς στὰ γιορτινὰ ντυμένοι τρέχουν στοὺς δρόμους νὰ καλωσορίσουν τοὺς ἐλευθερωτὲς, κρατώντας ἑλληνικὲς σημαίς. Ἡ Κορυτσά πέρα γιὰ πέρα πλέει στὸ ἀσπρόγαλανο χρῶμα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐλπίδας. Κι ὅταν σὲ λίγο πλημμύρισε τὴν πόλη ὁ νικηφόρος στρατός, μιὰ ὁμόφωνη βοὴ ἀντιλάλησε σ' ὅλη τὴν πολιτεία, μιὰ ζητωκραυγὴ διαπερνᾷ τὸν βορειοηπειρωτικὸ αἰθέρα γιὰ τὸν ἐνδοξοστρατὸ. Σκηνὲς συγκινητικὲς ἐξελλίσσονται στὴν πλατεία καὶ στοὺς δρόμους τῆς ἐλευθερίας πολιτείας. Ἄλλοι κλαῖνε, καὶ ἄλλοι ἀγκαλιάζουν τοὺς ἀρρενωποὺς πολεμιστὲς, πὺν σκληρὰ πολέμησαν τὸςες μέρες ἐναντίον πολυάριθμου στρατοῦ. Δὲ μποροῦν τώρα καὶ οἱ ἴδιοι νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυα τῆς χαρᾶς.

Τέτοια ἐγκάρδια ὑποδοχὴ ἐπεφύλαξε στὸν ἀπελευθερωτὴ στρατὸ ἡ ἑλληνίδα πόλις τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ ἑλληνισμοῦ. Κι ἦταν τοῦτο

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

«Ο ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ» ΑΝΤΙ ΤΟΥ «ΠΥΡΣΟΥ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ», ΝΕΟΝ ΜΑΧΗΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ἐπόμενο, γιὰ τὴν Κορυτσά εἶχε μακραίωνη ἑλληνικὴ παράδοση καὶ ἑλληνικὸ πολιτισμὸ. Μετὰ τὴν καταστροφή τῆς ἱστορικῆς Μοσχόπολης ἀπὸ τοὺς τουρκαρβανίτες, στὰ 1769, ἡ Κορυτσά συνεχίζει τὸ πολιτιστικὸ ἔργο τῆς ἐρημιωμένης πόλης. Στὶς ἀρχὲς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα δεκαπέντε σχολεῖα στόλιζαν τὴν Κορυτσά, μὲ φωτεινὸ μετέωρο τὸ Μπάγκειο Γυμνάσιο, καὶ κανέναν Κορυτσαῖο δὲν πέθαινε, χωρὶς ν' ἀφήσῃ κάτι εἴτε στὸ ἑλληνικὸ κράτος εἴτε στὴ γενέτειρά του. Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς πόλης στὶς 22 Νοεμβρίου 1940, ἡ τρίτη ἀπελευθέρωση σὲ διάστημα τριάντα χρόνων, ἔδωκε τὴν εὐκαιρία στοὺς Κορυτσαῖους νὰ ἐκδηλώσουν τὸ θαυμασμό τοὺς γιὰ τοῦτο τὸ μεγάλο καὶ ἀνέλπιστο γεγονός.

Ἡ ἀνάρτηση τῆς ἑλληνικῆς σημαίας στὸ Δημαρχεῖο τῆς Κορυτσᾶς, μετὰ σύντομη τελετὴ, ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ ξεσπάσουν βροντώδεις ζητωκραυγὲς ἀπὸ χιλιάδες στόματα, ἐνῶ οἱ νικητὲς στρατιῶτες τοῦ ἡρωικοῦ στρατοῦ παρουσιάζαν ὅπλα. Ὅμως φιλόδοξοι καὶ εὐσεβεῖς οἱ Κορυτσαῖοι, μὲ μιὰς τρέχουν στὶς ἐκκλησιὰς τοὺς νὰ δοξολογήσουν τὸν Κύριο γιὰ τὸ μεγάλο δῶρο, πὺν τοὺς χάρισε, τὴν ἐλευθερία. Οἱ μεγάλες ἐκκλησιὰς τῆς πολιτείας γρήγορα γεμίζουν ἀπὸ πλήθη πιστῶν. Ὁ ἱερός κλῆρος συγκινημένος ἀναπέμπτει εὐχὲς στὸν Κύριο τῆς Δόξης, γιὰ τὴν κατάρχωση τῶν ἑλληνικῶν ὀπλων. Κατανυκτικὴ ἡ συγκέντρω-

ση στὴν ἐκκλησιὰ τῆς Παναγᾶς, ὅπου γονυκλινεῖς οἱ ἀρχόντισσες τῆς Κορυτσᾶς, σεβαστὲς γριοῦλες, παιδοπούλα καὶ κόρες, νέοι στὸν ἀνθὸ τοὺς, λεβέντες καὶ ὡριμοὶ ἄντρες προσεύχονται. Κι ὅταν ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἱερέων καὶ τῶν ψαλτῶν ἀντηχεῖ τὸ «ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα», ἀφθονα δάκρυα πλημμυρίζουν τὰ μάγουλά τοὺς, ὡπως γράφουν στὶς ἀνταποκρίσεις τοὺς ἀπὸ τὴν Κορυτσά οἱ πολεμικοὶ ἀνταποκριτὲς τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων.

Ὅμως ἡ μεγάλη ἐθνικὴ χαρὰ δὲν περιορίζεται μονάχα στὴν ἐλευθερωμένη πόλη. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῆς μεταδίδεται σ' ὅλες τὶς πόλεις, κομπούλες καὶ τὰ μικρὰ ἀκόμη χωριά τῆς ἑλληνικῆς πατρίδας. Ἰδιαίτερα ἡ συγκίνηση γίνεται αἰσθητὴ στὴν πρωτεύουσα. Σπᾶνια ἡ Ἀθήνα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βαλκανικῶν πολέμων ἔζησε τέτοιες στιγμὲς ἀφθάρτου ἐθνικοῦ μεγαλείου. Ὅσοι δὲν εἶδαν τί συνέβη στὴν Ἀθήνα στὶς 22 Νοεμβρίου 1940, δύσκολα μποροῦν νὰ φαντασθῶν, τί σημαίνει ἑλληνικὴ ἐθνικὴ ἔξαρση. Καταγάλανε πέρα γιὰ πέρα ἡ σημαυστολισμένη πρωτεύουσα. Οἱ κωδωνοκρουσίς τῶν ἐκκλησιῶν δονοῦν τὴν ἀτμόσφαιρα, ζητωκραυγὲς ἀντηχοῦν σ' ὅλους τοὺς δρόμους, τραγούδια πατριωτικὰ ἀναμέλπουν τὰ συγκεντρωμένα πλήθη, ρήτορες στοὺς δρόμους ἐκφωνοῦν πατριωτικοὺς ἐνθουσιώδεις λόγους. Ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου καὶ ἄλλων ὁργανώσεων τριγύριζαν τοὺς ἀθηναῖκοὺς δρόμους τραγουδώντας μαζί μὲ πλήθη τὸ λαϊκὸ τραγούδι τῆς ἐποχῆς «κορόϊδο Μουσσολίνι», ἐνῶ διέσχισαν τὸν ἀέρα τὰ συρίγματα τῶν σειρήνων τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Πειραιᾶ καὶ τῶν ἐργοστασίων τῶν δύο πόλεων, καὶ ὁμάδες πολιτῶν κάθε τάξεως ἐπανελάμβαναν ρυθμικά «ἐ-πε-σε ἡ Κο-ρυ-τσά».

Μέσα στὸ παραλήρημα αὐτὸ τῆς ἀνέκφραστης χαρᾶς ἀπειρα πλήθη λαοῦ, στρατιῶτες Ἕλληνες καὶ ξένοι, Ἀγγλοὶ, Αὐστραλοὶ, Καναδοὶ, Νεοζηλανδοὶ ἀδημονοῦν νὰ ἰδοῦν τὴν ὑπεύθυνη ἡγεσία τῆς χώρας. Ἀνθρωποθάλασσα πλημμυρίζει τὸν χώρο μπροστὰ στὸ Ξενοδοχεῖο τῆς Μαγ. Βρετανίας καὶ τὴν πλατεία Συντάγματος. Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Χώρας ἐγγῆκε σὲ λίγο στὸ παράθυρο καὶ συγκινημένος καὶ γελαστός, εἶπε πέντε λέξεις: «ἀγαπητοὶ μου, ἡ Κορυτσά κατελήφθη». Οἱ ὄλγες αὐτὲς λέξεις προκαλοῦν ὀλγὴ βαθιάς συγκινήσεως. Τὰ πλήθη ξεσποῦν σὲ ζητωκραυγὲς, ἐναγκαλισμούς καὶ δάκρυα χαρᾶς. Παράλληλα διάγγελμα τοῦ βασιλέως ἀπὸ τὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ συμπληρώνει τὴ μεγάλη χαρὰ, στὸ ὅπαιο μὲ ἀληθινὴ ὑπερηφάνεια ἔλεγε ὁ βασιλεὺς τῆς Νίκης: «εἶμαι εὐτυχής, διότι πρὶν παρελθῇ ἀκόμη μὴν ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ ἀγαπητὴ μας πατρίς ἡναγκάσθη νὰ κατέλθῃ εἰς σκληρὸν ἀγῶνα πρὸς τὴν Ἰταλίαν, ἡμπορῶ μὲθ' ὑπερηφάνειας νὰ συγχαρῶ ὅλας τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας καὶ δολοκλήρον τὸν ἑλληνικὸν λαὸν δι' ὅσα μέχρι σήμερον ἐπετεύχθησαν». Καὶ τὸ διάγγελμα πὺν ἀπηνῆθνε ὁ πρωθυπουργός, σὰ μιὰ ἀπάντηση σ' ὅσα εἶχε εἰπεῖ πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος ὁ Μουσσολίνι στὴ Ρώμη, ὅτι θὰ σπᾶση τὰ πλεῖρα τῶν ἑλλήνων ἀρχίς: «ἐκ μέρους δολοκλήρου τοῦ ἔθνους ἐκφράζω τὴν βαθύτατην ἐγγνωμοσύνην τοῦ πρὸς τὸν θρυλικὸν στρατὸν, τὴν ἡρωικὴν ἀεροπορίαν μας καὶ τὸ ἀδάμαστον ναυτικὸν διὰ τὰς ἐνδόξους σελίδας, τὰς ὁποῖας προσθέτουν εἰς τὴν τριτοχιλιετὴ ἱστορίαν μας, καθὼς ἐπίσης ἀποτίω φόρον θαυμασμοῦ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων καὶ χωρίων τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁ-

'Αναδρομή εις τὴν 'Αρχαίαν 'Ιστορίαν τῆς 'Ηπείρου

Β'.

Μετά τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου τὴν ἀρχὴν ἀνέλαβεν ὁ υἱὸς τοῦ 'Αλέξανδρος. Οὗτος ὁμως γενόμενος βασιλεὺς, εὐρέθη εἰς δύσκολον θέσιν καὶ ἐνώπιον μεγάλων προβλημάτων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν, ὡς ἡ διεκδικησις τοῦ θρόνου ὑπὸ ἄλλων μελῶν τῆς δυναστείας καὶ λοχυρῶν στρατηγῶν. καὶ ἀποστασίας τῶν θαρσάρων 'Ιλλυρίων. Κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῇν στιγμὴν διὰ τὸν 'Αλέξανδρον ὑπεστήριξαν προθύμως τούτων, δύο ἐμπειροπόλεμοι στρατηγοὶ καὶ στενοὶ φίλοι καὶ συνεργάται τοῦ πατρὸς του, ὁ 'Αντί-

ῥπὸ τοῦ κ. ΝΙΚ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ῥπιτίμου Λυκαέργου — Μέλους τῆς ΚΕΒΑ

πατρὸς καὶ ὁ Παρμενίων. Ὁ μέγας ἱστορικός ΒΕΛΟCH γράφει σχετικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου· «ὁ 'Αλέξανδρος ὤφειλε τὸν θρόνον εἰς τὸν 'Αντίπατρον καὶ τὸν Παρμενίωνα, οἱ ὅποιοι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου παρέμειναν πιστοὶ εἰς τὸν νόμιμον κληρονόμον τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ 'Αλέξανδρος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ ὀφίστατο τὰ μέγιστα τὴν ἐπιβρασιν τῶν στρατηγῶν τούτων καὶ ἐνεπιτοίχευε τὴν ὑποθέσιν τοῦ κράτους εἰς τὰς χεῖρας τῶν. Μὲ τὴν βοήθειαν τῶν δύο τούτων στρατηγῶν ἐξαφαιλάσας τὸν θρόνον του ὁ 'Αλέξαν-

Οἱ πέντε ἐλεφαντοστέινες κεφαλῆς. ῥπὸ ἀριστερᾶς: «Ὀλυμπίδας», 'Αλέξανδρος, Φίλιππος. (Μ. ῥνδρόνικου — οἱ βασιλικὸὶ τάφοι τῆς Βεργίνας, ῥθῖναι, 1978)

ΟΛΥΜΠΙΑΣ Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΣ

ῥ μήτηρ τοῦ Μεγάλου ῥΑλεξάνδρου

δρος, ἐτίμωρσε κατ' ἀρχὰς σκληρῶς τοὺς φονεῖς τοῦ πατρὸς του καὶ ἀκολούθως ἐστράφη ἐναντίον τῶν ἐπιβουλευομένων τὸ κράτος θαρσάρων, τῶν 'Ιλλυρίων, Θρασκῶν, Δαρδανῶν καὶ λοιπῶν ἐθνῶν. Μετὰ τὴν ὑποταγὴν τούτων, διανοοῦμενος νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα τοῦ πατρὸς του Φιλίππου, νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν ῥσίαν καὶ νὰ καταλύσῃ τὴν περσικὴν αὐτοκρατορίαν, ἐκπληρῶν διὰ Πανελληνίους πόδους, ἀνέβαλε τὸν ὀρισθέντα χρόνον διὰ τὴν ἐκστράτειαν, ἔνεκα τῆς ἀποστασίας τῶν Θηβῶν, τὰς ὁποίας καὶ ἐτίμωρσε παραδειγματικῶς ὁ νεαρὸς βασιλεὺς. Μετὰ δὲ τὴν ὑποταγὴν τῶν Θηβῶν καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ 'Αλεξάνδρου ὑπὸ τοῦ ἐν Κορίνθῳ συνελεθόντος Πανελληνίου Συνεδρίου, ὡς στρατηγὸ τοῦ κράτους εἰς τὸν κατὰ τὸν Περσῶν πόλεμον, κατὰ τὴν ἀνοίξει τοῦ 334 π.Χ., ἥτοι καθ' ὅλα ἔτοιμος ὁ 'Αλέξανδρος διὰ τὴν ἐκστράτειαν ἐναντίον τῆς ῥσίας.

ῥ μήτηρ τοῦ 'Αλεξάνδρου, ἡ Ὀλυμπιάς, ἐτέλειουσα κατὰ πρῶτα κατορθώματα τοῦ υἱοῦ, ἔχαιρεν ἰδιαίτερως καὶ ἐσεμνύνετο καὶ μέγα ἐφρόνει καὶ ἐνεθάρρυνε τούτων εἰς τὰ ἔργα ταῦτα, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἐκπληρωθῇ καὶ εἰς ἀκόμῃ μύχιος πόθος αὐτῆς, νὰ ἀνασθῇ δηλαδὴ ὁ 'Αλέξανδρος εἰς τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν ἀντιπαλαισίαν τοῦ Κράτους κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὴν ῥσίαν ἐκστράτειας αὐτοῦ.

Ὁ 'Αλέξανδρος ὁμως, καίτοι ἡγάπα ὑπερβαλλόντως τὴν μητέρα του καὶ ἐσέθετο ταύτην παθεῶς, δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὰς ἐκείσας τῆς μητρός, ὅπως διορίσῃ ταύτην ἐπιτρόπου τὸν, διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐγνώριζεν τὸ φίλαρχον καὶ φιλοπρῶτον τῆς μητρός Ὀλυμπιάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ δυσμενέσει τοὺς Μακεδόνας, μὴ διακειμένους εὐνοϊκῶς πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα. ῥ πολιτικὴ περίνοια ὑπερίσχυε τῆς μητρικῆς ἀγάπης καὶ τὸ συμφέρον τοῦ κράτους ἐθεωρήθη ἀνώτερον πάσης ἄλλης προσφιλοῦς ὑπάρξεως. Ὁ 'Αλέξανδρος ἐκστρατεύων εἰς τὴν ῥσίαν, ἀνέθεσε τὴν διοίκησιν τῆς ῥλλάδος καὶ τῆς Μακεδονίας εἰς τὸν ῥντίπατρον, στρατηγὸν ὄχι μόνον ἱκανὸν καὶ ἐμπειροπόλεμον, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλα ἐμπιστον τῆς δυναστείας, φίλον τοῦ Φιλίππου καὶ σθεναρὸν ὑποστηρικτὴν τοῦ 'Αλεξάνδρου κατὰ τὴν ἀνάλημν τῆς ἀρχῆς. Ὁ ῥντίπατρος, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς ὁ ῥριστοτέλης ἐτίμα ὡς καλὸν φίλον, δὲν ἦτο τυχαία προσωπικότης τῶν χρόνων τούτων. ῥπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου πολλὰκις παρέσχεεν δεινύματα τῆς πρὸς τὸν βασιλέα πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως, ὥστε νὰ λέγεται, ὅτι ὁ Φίλιππος εἶπεν τοσαύτην ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτόν, ὅσῃν εἰς τὸν αὐτόν του, ὁ δὲ Πλούταρχος ἀναφέρει εἰς τὰς Βασιλείων ῥποφθεγμάτων καὶ τὸ ἐξῆς ἀνεκδότων· «κοιμήθεις διὰ πλείονα χρόνον (ὁ Φίλιππος) ἐπὶ στρατείαις, ἔτα δισαντάς, ἀσφαλῶς, εἶπεν, ἐκείθενον, ῥντίπατρος γὰρ ἐργηρύοι». ῥλλὰ καὶ λόγιος καὶ πνευματικὸς ἀνθρώπος ἦτο προῦτος ὁ ῥντίπατρος, διότι ἀναφέρεται ἐπὶ ἡχολήμῃ μὲ τὴν ἱστοριογραφίαν, συγγράμας τὴν ἱστορίαν τοῦ κατὰ τὸν 'Ιλλυρίων πόλεμου τοῦ βασιλέως Περδικκῶ καὶ δύο θύβλια ἐπιστολῶν διαφόρων περιεχομένου, διετῆρει δὲ προῦτος καὶ πνευματικὰς σχέσεις πρὸς τὸν ῥοσφάτην, ὁ ὁποῖος καὶ ἀπευθύνει πρὸς αὐτόν τὴν τετάρτην του ἐπιστολήν.

Ὁ διορισμὸς τοῦ ῥντίπατρο ὡς ἐπιτρόπου τοῦ ῥΑλεξάνδρου ἐξώργισεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὴν ὑπερήφανον καὶ φιλοδοξῶν Ὀλυμπιάδα τοσοῦτο μάλλον, καθ' ὅσον διεκρίνο αὐτὴν διουμένως πρὸς τὸν ῥντίπατρον πρὸ πολλοῦ χρόνου, δὲν ἔξη ἦδη ὁ Φίλιππος καὶ ἐκνέβρνα τὸ κράτος. ῥλλὰ ὁ ῥντίπατρος, γνωρίζων τὴν ἀκρόεστον φιλοδοξίαν τῆς Ὀλυμπιάδος, καθηγορευμένης μάλιστα ἐν Μακεδονίᾳ

ἐπὶ συνεργίᾳ εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Φιλίππου, ἀντεπᾶθει ταύτην καὶ ἐξεδήλωνε ποικιλοτρόπως τὴν πρὸς αὐτὴν ἀποστροφὴν του. Εὐλόγων ὁμως εἶναι, κατόπιν τούτου, νὰ ἀντιληφθῇ τις, ὅτι θάπτον ἡ θράσιν ἐμελλόν νὰ ἐκδηλωθῇ τὰ ἐκατέρωθεν πάθῃ καὶ μίση ἐπὶ μεγίστῃ ζήμῃ τοῦ κράτους.

Τὴν ἀνοίξει τοῦ 334 π.Χ. ὁ 'Αλέξανδρος ἀνέχωρσεν ἐκ τῆς Μακεδονίας ἐκστρατεύων ἐναντίον τῆς ῥσίας. ῥπῆρχε παλαιὰ δοξασία, κατὰ τὴν ὁποῖαν τὸν 'Αλέξανδρον εἰς τὴν ἐκστράτειαν ταύτην ἠκολούθησε καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ὀλυμπιάς καὶ ὅτι, ὡς ὁ Φίλιππος πρὸ τῆς ἐκστράτειας, καὶ ὁ 'Αλέξανδρος ἔλαβε χρησὶμὸν τοῦ μονεῖου τῶν Δελφῶν. ῥλλὰ καὶ ἡ Ὀλυμπιάς, κατὰ τὴν δοξασίαν ταύτην, φθάσασα εἰς Κόζικον ῥρώτησε τὸ μαντεῖον καὶ ἔλαβε τὸν ἐξῆς χρησὶμὸν, δισσώθεντα εἰς τὸ Βατικανὸν χειρόγραφον τῆς ῥλλαν. ῥνθολογίας καὶ ἔχοντα οὕτω:

*πὼς ἂν τῆς χώρας κρατήσῃεν ὁ ταύτης υἱός,
Πέρσαι λάρην ἐμὸν σπῆματόρα χειρὶ διαίη
ἔκτανον, οἰκία δὲ κόνις νέκυν ἀμφικαλύπτει.
Τοῦ δ' ἥν τις Φαέθοντι τοῶς λεῦκ' ὁστέα δειξῇ,
οὐτος τὸν Περσῶν τὸ μέγα κράτος ἐνδὸθι θαυάσει.
Κεῖται δ' ῥσίδος ἐντὸς ὀριζομένη ἐπὶ νήσῳ,
δάφνην καὶ γεῖθροισι παρὰ Πελοῖοιο γέροντος.
Φράξῃ δ' ἀνάθη μαντίν ἀφηνιγτῆρα κελύθου
Φωκίᾳ, ὅς γε ψαμδαίνον ῥπαγνίδος οἰκία ναίει.*

ῥ δοξασία ὁμως αὕτη, ὡς καὶ ὁ χρησὶμὸς δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ φαίνεται μεταγενέστερα πλάσματα, προερχόμενα ἐξ ἐμφαλμένης ἀναγνώσεως τοῦ χωρίου τοῦ Πλούταρχου (ῥλεξ. 3) «ἢ δὲ Ὀλυμπιάς... προπέμπουσα τὸν ῥΑλέξανδρον εἰς τὴν ἐκστράτειαν», ἔνθα τὴν λέξιν «προπέμπουσα» ἐξέλασθόν τινες σημαίνουσαν «συνουδεύουσα» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «ἀποκαίρει-τάσας».

Μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Θηβῶν, ἡ κατὰστασις ἐπαυλῆθεν ἐν ῥλλάδι χάρις εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ 'Αλεξάνδρου καὶ πάλιν εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποῖαν εἶχε διαρρυθμισθῇ αὐτὴν ὁ Φίλιππος κατὰ τὸν 337 π.Χ. Καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος κατὰ τὸν 'Αλέξανδρος παρεσκεύαζετο διὰ τὴν κατὰ τῆς ῥσίας ἐκστράτειαν του. Τὴν ἀνοίξει τοῦ 334 π.Χ. ὁ 'Αλέξανδρος ἀνέχωρσεν ἐκ τῆς Μακεδονίας μετὰ 30 χλ. πεζῶν καὶ 5 χιλ. ἱππέων καὶ 160 τριήρων, τὰς ὁποίας ἐθέσει πρὸς διὰθεσιν αὐτοῦ ἡ Κορινθιακὴ συμμοχία. ῥ κατὰ τῆς ῥσίας αὐτὴ ἐκστράτειαν τὸν 'Αλέξανδρον προσέλαβεν ἢδη πανηγυρικώτερον ἐκδηλώσιν, ὅταν ὁ βασιλεὺς, ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως, συνέκαλεσε τοὺς γονεῖς τῶν στρατηγῶν του καὶ διένειμεν εἰς αὐτούς τὴν ἀγοράστην καὶ τὴν ῥάλην του περιουσίαν. Κατὰ τὴν διανομὴν ταύτην τὴν τοῦ Περδικκῶν, παρανενοθεῖς διὰ τὴν παρόλημν ταύτην τοῦ 'Αλεξάνδρου πράξιν, ῥρώτησεν αὐτόν «σεαυτῷ, ὦ βασιλεῦ, τί καταλείπεις;» Καὶ ὁ 'Αλέξανδρος πλήρης μεγαθυμίας ἀπήντησεν «τὰς ἐλπίδας». ῥ ἀπάντησις αὕτη ἐνεθουσίασε τοσοῦτον τὸν στρατηγὸν Περδικκῶν, ὥστε τὴν πλήρως ὑπερήφανοιαν καὶ ἱκανοποίησιν ἀπήντησεν τὸν βασιλέα: «οὐκὼν καὶ ἡμεῖς τούτων κοινωνήσωμεν οἱ μετὰ σοὺ στρατεύομενοι».

ῥπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ 'Αλέξανδρος ἐφθασεν εἰς τὴν Θράκην, χωρὶς νὰ συναντήσῃ ἀντίστασιν τίνα, διεβάς δὲ

καὶ τὸν ῥελλήσποντον, ἀπεδιάσθη εἰς ῥλίον, τὴν ἱστορικὴν πόλιν, εἰς ἣν διεξήλθον ἄλλοτε ὁ ἐπικός ἐκείνος ἀγὼν μεταξὺ ῥελλήνων καὶ Τρώων, τὰ κλέα τοῦ ὁποῖου ἐδρὸν ὀμνητὴν τὸν Ὀμηρον.

Ὁ 'Αλέξανδρος ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας, ἐμπιστοθεῖς ὑπὸ τῆς μητρός του μὲ τὰ νάματα τῆς ἀρχαίας παραδόσεως καὶ διδασθεῖς ὑπὸ τοῦ μεγάλου του διδασκάλου ῥριστοτέλους τὴν ποιήσιν τοῦ Ὀμήρου, ἴδία δὲ τὴν ῥλιάδα, τὴν ὁποῖαν διαρκῶς ἀνεγίνωσκε καὶ πρὸς τοὺς ῥήσας τῆς ὁποίας ἔτρεφεν ἀπεριόριστον θαυμασμὸν, κατεχέτο ὑπὸ διακαοῦς ἐπιθυμίας νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῆς ἱστορικῆς πόλεως καὶ νὰ ἀναπολήσῃ ὅλον τὸν ἐπικὸν ἀγῶνα περὶ τὰ τεῖχη τῆς κραταιᾶς ἄλλοτε Τροίας. Οὕτω, μετὰ τὴν ἀπόθεσιν αὐτοῦ εἰς τὰς τρωϊκὰς ἀκτάς, ἀντίκτισε τοὺς πλήρεις ἀναμνήσεων τύμβους τοῦ ῥχιλλεύς καὶ τοῦ Πατρόκλου καὶ τὰ ἐρείπια τῆς Τροίας, περὶ τὰ τεῖχη τῆς ὁποίας ἡγωνίσθησαν κατὰ τοὺς ῥρωϊκοὺς χρόνους οἱ κρᾶτιστοι τῶν ῥελλήνων ἡγεμόνων, ὁ ῥαγεμνίων καὶ ὁ ῥχιλλεύς, ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ Αἴας ὁ Τελαμώνιος καὶ ὁ Αἴας ὁ Ὀϊλεύς, ὁ Νέστωρ καὶ ὁ Διομήδης, ὁ Πατρόκλος καὶ ὁ ῥδομενεὺς καὶ τῆς ὁποίας οἱ νεώτεροι ἀρχαιολόγοι μετὰ περιεργείας ἐπιχειροῦν νὰ ἀνιχνεύσουν τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ τὰς Σκαῖας Πύλας, ὅπου ὁ ῥχιλλεύς ἐσῆυρε τὸ πτώμα τοῦ ῥεκτορος.

Ὁ 'Αλέξανδρος ὁμως ἦτο περισσότερο περιέργος ἀπὸ τοὺς σημεῖνους ἀρχαιολόγους καὶ περιηγητὰς καὶ δι' ἄλλον λόγον, διότι ὁ χώρος τῆς Τροίας ἦτο δὲ ἂν τὸν ἱερὸς χώρος. ῥ Ὀλυμπιάς σεμνυνόμενη, ὅτι κατήγετο ἀπὸ τὸν ῥχιλλεῖα καὶ τὸν Νεοπτόλεμον, εἶχε ἀναφῆρει τὸν ῥλέξανδρον μὲ ῥρωϊκοὺς θρύλους καὶ εἶχε ἐμπνεῖσει εἰς αὐτόν τὴν ἀγάπην τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὴν ἀρχαῖαν ἱστορίαν καὶ μυθολογίαν τῆς ῥπείρου καὶ τῶν ἀποτάτων του προγόνων. Μὲ ἐθνικὴν λοιπὸν ὑπερήφανειαν καὶ θρησκευτικὴν δέος ἀνήλθεν ὁ 'Αλέξανδρος τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν ἀκρόπολιν τῆς Τροίας, συνουδεύμενος ὑπὸ τοῦ πιστοῦ καὶ ἐγκαρδιου φίλου του ῥνθασιάνου καὶ, ὅταν ἐφθασεν εἰς τὴν κορυφὴν αὐτῆς, αὐτὸς μὲν ἐσπεφάνετο τὸν τύμβον τοῦ ῥχιλλεύς, τοῦ γενάρχου τῆς ῥπειρωτικῆς δυναστείας καὶ ἀπωτάτου προγόνου, ὁ δὲ ῥρσιανὸν τὸν τύμβον τοῦ πιστοῦ φίλου καὶ συμπολεμιστοῦ τοῦ ῥχιλλεύς, Πατρόκλου. Μετὰ τὴν στέμνιν ταύτην, ὁ ῥλέξανδρος κατελήθη ὑπὸ τινος μελαγχολίας, μακαρίσας τὸν ῥχιλλεῖα, διότι «καὶ ὥν φίλου πιστοῦ καὶ τελευτήσας μεγάλῳ κήρῳς ἔτυχεν». Καὶ εἶχε ἀπόλυτον δικαίον ὁ μέγας στρατηλάτης, διότι ὁπως ἀναφέρει ὁ ἱστορικός του ῥρριανὸς «καὶ μνείναι καὶ ἦν ῥΑλεξάνδρῳ οὐχ ἥκιστα τοῦτο ἔνεκα εὐδαιμονόστερος ῥχιλλεύς, ὅτι αὐτὸς γὰρ ῥΑλεξάνδρῳ ἔργα ἐπαίξας» οὐδ' οὐκ καταλογίζηται οὐτε τις ἐν μέτρῳ ἐπιοήμον, ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ῥσθη ῥΑλέξανδρος, ἐν ὅτῳ ῥέρων τε καὶ Γέλων καὶ ῥθρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐδὲν τὴν ῥΑλεξάνδρῳ ἐπεοικέτας, ὥστε πολὺ μόνον γίνυνται κατὰ ῥΑλεξάνδρῳ ἢ τὰ φαυλότερα τῶν πάλαι ῥεργῶν».

Καθ' ὃν χρόνον ὁμως ὁ 'Αλέξανδρος ἐπρωχόρει νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος εἰς τὴν ῥσίαν, ἀπελευθερῶν τὰς ἑλληνικὰς πόλεις ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῶν Περσῶν καὶ διαβίδων τὰ ἀγαθὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τοὺς θαρσάρων, αἱ σχέσεις τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τοῦ ῥντίπατρο ὤξυνθησαν ἐπὶ μάλλον καὶ ἡμεῖλλον νὰ διασπασθῇ τὴν ἐλρήνην καὶ τὴν ὁμονίαν τοῦ κράτους ἐν τῇ Εὐρώπῃ. ῥ φίλαρχος Ὀλυμπιάς, θάλειουσα ἑαυτὴν παρηγκωνισμέ-

νὴν ἀπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ κράτους, τὸν δὲ ῥντίπατρον, τὸν προσωπικὸν ἑθρὸν τῆς, κύριον τῶν πραγμάτων, ἤρχισεν νὰ μηχανορραφῇ εἰς ἄδρας του, συκοφαντοῦσα τοῦτον διαρκῶς εἰς τὸν ῥλέξανδρον, διότι ἤλπιεν, ὅτι διὰ τῶν ἐνεργειῶν τούτων καὶ δολοπλοκῶν θὰ πείσῃ τὸν ῥλέξανδρον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ῥντίπατρον καὶ νὰ ἀνασθῇ εἰς αὐτὴν τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους. Ὁ ῥντίπατρος ὁμως, καίτοι ἐγνώριζεν τὰς κατ' αὐτοῦ σκευερίας τῆς Ὀλυμπιάδος, οὐδόλως ἀνησυχεῖ κατ' ἀρχάς, ἀλλ' εἶπεν ἐστρατημένην τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν χρηρῆσιν τοῦ ῥΑλεξάνδρου καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἴδιαν τοσαύτην διοίκησιν τοῦ κράτους καὶ ἐνδιέφερετο ἀποκλειστικῶς διὰ τὰ συμφῆροντα τοῦ κράτους. ῥ Ὀλυμπιάς ἐξ ἄλλου, ἀποστέλλουσα συνεχῶς ἐπιστολάς πρὸς τὸν ῥλέξανδρον, κατηγγόρει τὸν ῥντίπατρον, ὅτι κατέστη δεσποτικός καὶ τύραννος καὶ ὅτι διενεοῖτο νὰ καταλύσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥΑλεξάνδρου καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἴδιαν τοσαύτην. ῥ συνεχῆς ἀποστολὴ ἐπιστολῶν πρὸς τὸν ῥλέξανδρον περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ῥντίπατρο, ἤρχισεν νὰ ἀνησυχῇ τὸν ῥντίπατρον, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς μὲ τὴν σειράν του ἀποστέλλει σωρείαν ἐπιστολῶν πρὸς τὸν ῥλέξανδρον, παραπονοῦμενος διὰ τὴν μηχανορραφίαν καὶ πολυπραγμοσύνην τῆς Ὀλυμπιάδος.

Ὁ ῥλέξανδρος, γνωρίζων καλῶς, ὅτι ἡ Ὀλυμπιάς εἶπεν ἄδικον νὰ καταβῆται συνεχῶς ἐναντίον τοῦ πιστοῦ του τοποτηρητοῦ καὶ ἱκανοῦ στρατηγῷ ῥντίπατρο, ἐστεγνωρῆτο ἰδιαίτερως διὰ τὴν στάσιν τῆς μητρός, ἀλλὰ καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν πικράνῃ, ἀπαντῶν ἀνηλικῶς εἰς τὰς ἐπιστολάς τῆς. Τὴν στεγνωρίαν του διὰ τὴν στάσιν τῆς μητρός καὶ τὴν λύπην του δὲν ἀπεκρύπτετο ὁ ῥλέξανδρος ἀπὸ τοὺς πιστοὺς του ἑταίρους. Ὁ Πλούταρχος, λόγον ποιούμενος περὶ τὸν ἐπιστολῶν τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τῆς στεγνωρίας τοῦ ῥλέξανδρου, ἀναφέρει καὶ τὰ ἑξῆς. ῥανγινόμενος ποτὲ ὁ ῥλέξανδρος μετὰ τοῦ ἐπιστολῆου φίλου ῥρσιανίου ἐπιστολὴν τῆς Ὀλυμπιάδος, διὰ τῆς ὁποίας πολλὰς διαβολὰς ἀνέφερεν εἰς ἄδρας τοῦ ῥντίπατρο, ἀφῆρεσε τὸν δακτύλιον αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκε τὴν σφραγίδα ἐκείνου εἰς τὸ στόμα τοῦ ῥφαστιάνου. ῥγανῶν ὁμως ὑπερβαλλόντως τὴν μητέρα, παρῆστροτο πολλὰκις ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὴν φίλτρου του καὶ δὲν ἐδίδεν οὐδέ τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς ὅσα κατὰ τῆς Ὀλυμπιάδος κατηγγόρειν ὁ ῥντίπατρος, ἐπλῶν εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν τὸν περίρημον ὅτι ὁ ῥντίπατρος ἀγνοεῖ, ὅτι ἀμυρία ἐπιστολῶν ἐν δάκρυον μὴτρὸς ἀπαλείφει. ῥπειδὴ ὁμως ἐξ ἴσου ἡγάπα καὶ τὸν ῥντίπατρον, συνουδεύει καὶ τοῦτον, ὅπως προφυλάσσεται ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν του, διατηρῶν σωματοφυλακίαν.

ῥ πρὸς τὴν μητέρα Ὀλυμπιάδα ἀγάπῃ τοῦ ῥΑλεξάνδρου ἦτο μεγάλη. ῥπειδὴ ὁμως ἐγνώριζε καλῶς, ὅτι ἡ μήτηρ θὰ ἦτο ὀργισμένη ἐναντίον του διὰ τὴν στάσιν τὴν ὁποῖαν ἐτήρησε πρὸς αὐτὴν, θέλει νὰ μετρίσῃ τὴν ὀργὴν τῆς καὶ τὴν θλίβιν, διὰ τοῦτο ἀποστέλλει πρὸς αὐτὴν πολυμήτοστα δῶρα ἐκ τῆς ῥσίας. Οὐδεμία ὁμως ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι ἡ Ὀλυμπιάς παρὰ τὴν πικρίαν τῆς διὰ τὴν στέρισιν τῆς ἀρχῆς, ἔτρεφε μεγάλην καὶ ἀπεριόριστον ἀγάπην πρὸς τὸν ῥλέξανδρον. Ὅθεν, μερμινῶσα διὰ τὴν ὑγείαν του καὶ τὴν ἀσφάλειάν του, συνουδεύευσεν αὐτόν, ὅπως ἐξέγῃ πιστὸν μάγειρον καὶ ὡς τοιοῦτον συνίστα Πελίγγαν τινά, ὡς πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ ῥθηναίου, ἐνθα λέγεται: «Πελίγγαν τὸν μάγειρον λαβὲ παρὰ τῆς μητρός» οὕτως γὰρ οἶδε τὰ ἱερὰ σου πατρία πάντα δν τρόπον θύεται καὶ τὰ ὀργισαστικὰ καὶ τὰ Βαγκυκά, ὅσα τε Ὀλυμπιάς προῖεται, οὕτως οἶδε μὴ οὐδ' ἀμείλησι, ἀλλὰ λαβὲ καὶ ἀπόστειλον πρὸς ἐμὲ τὴν ταχίστην».

Καθ' ὃν χρόνον ὁ Μέγας ῥΑλέξανδρος προυχόρει νικητῆς εἰς τὰ θάθη τῆς ῥσίας, ὁ πρὸς μητρός θεῖος αὐτοῦ ῥλέξανδρος ὁ Μολοσσός, τῇ συγκαταθέσει τούτου προφανῶς, προσπειλάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν Δύσιν, ὅπως προστατεύσῃ τὸν ῥελληνισμόν τῆς Δύσεως ἀπὸ τῶν θαρσάρων καὶ ὅπως ἐπεκτείνῃ τὴν ῥπειρωτικὴν ἀρχὴν. Ὁ ῥελληνὸς τῆς Δύσεως, πιεζόμενος κατὰ τὰ μέσα τοῦ Δ' π.Χ. αἰῶνος ἀπὸ τῶν Λευκανῶν καὶ ἄλλων θαρσάρων, ὡς ῥρσιανὸς, ἡγοικακῶσθησαν νὰ ἐπὶτῆσαι τὴν βοήθειαν τῆς ῥπειρωτικῆς ῥλλάδος, τῆς Σπάρτης κατ' ἀρχὰς καὶ θηροῦστρον τῶν ῥπειρωτῶν. Ὁ βασιλεὺς τῶν ῥπειρωτῶν ῥλέξανδρος ὁ Μολοσσός, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης ῥρχιδάμου Γ', πεσόντος ἐν Μανδυνίῳ ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων καὶ Λευκανῶν (338 π.Χ.), διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ῥελλήνων τῆς Δύσεως, συγκεντρώσας ἡπειρωτικὰς δυνάμεις καὶ δώδεκα τριεῖς, ἐξεστράτευσεν κατὰ τὴν ἀνοίξειν τοῦ 334 εἰς τὴν ῥταλίαν. ῥ ἐμφάνισεν τὸν ῥπειρωτὸν ἡγεμόνον εἰς τὴν ῥταλίαν ἔχαιρετισμὸν μὲ μέγαν ἐνθουσιασμὸν ὑπὸ τῶν ῥελλήνων, διότι ἤλπιον ὅτι οἱ ἀγῶνες του ἐναντίον τῶν θαρσάρων τῆς Δύσεως, ἐμελλόν νὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας. Τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς ῥλέξανδρος τοῦτο εἰς τὴν Δύσιν μελέλει νὰ συνεχίσῃ θρασύτερον ὁ ἀνεμῖος τοῦ Πύρρου ὁ Μέγας. Διὰ τοῦτο αἱ τύχαι καὶ αἱ περιπέτειαι τοῦ ῥελληνισμοῦ τῆς Δύσεως θὰ ἐμπρησάσωνται τὰς τύχας τῆς ῥπείρου καὶ θὰ ἐπιφέρωσιν τὴν καταστροφὴν ταύτην ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, οἱ ὁποῖοι ἐκδικούμενοι τὴν ἐμφάνισιν τῶν δύο τούτων ῥπειρωτῶν βασιλέων πρὸ τῆς Ρώμης, θὰ καταστρέψουν τὰς πόλεις τῆς ῥπείρου καὶ θὰ ἐξανδραποδίσουν κατὰ τὸν ῥπειρωτὸν ἡγεμόνον εἰς τὴν ῥταλίαν ἔχαιρετισμὸν μὲ μέγαν ἐνθουσιασμὸν ὑπὸ τῶν ῥελλήνων, διότι ἤλπιον ὅτι οἱ ἀγῶνες του ἐναντίον τῶν θαρσάρων τῆς Δύσεως, ἐμελλόν νὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας. Τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς ῥλέξανδρος τοῦτο εἰς τὴν Δύσιν μελέλει νὰ συνεχίσῃ θρασύτερον ὁ ἀνεμῖος τοῦ Πύρρου ὁ Μέγας. Διὰ τοῦτο αἱ τύχαι καὶ αἱ περιπέτειαι τοῦ ῥελληνισμοῦ τῆς Δύσεως θὰ ἐμπρησάσωνται τὰς τύχας τῆς ῥπείρου κα

‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής καὶ Κονίτιος κ. Σεβαστιανὸς διὰ τὸ Βορειοηπειρωτικὸν Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πανελληνίου Προσευχῆς ὑπὲρ τῶν ὁλυτρώτων ἀδελφῶν τῆς Β. ‘Ηπείρου εἰς τὴν ἀκριτικὴν Κόνιτσαν, τὴν Κυριακὴν 15ην Νοεμβρίου 1981.

‘Ο Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτιος ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ διὰ τὸ Βορειοηπειρωτικόν, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πανελληνίου Προσευχῆς ὑπὲρ τῶν ὁλυτρώτων ἀδελφῶν τῆς Βορείου ‘Ηπείρου εἰς τὴν ἀκριτικὴν Κόνιτσαν, τὴν Κυριακὴν 15ην Νοεμβρίου 1981.

Τὴν Κυριακὴν, 15ην Νοεμβρίου 1981, ὁρισθεὶς ἀπὸ τῆς σεπτῆς ‘Ιεραρχίας τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος ὡς ἡμέραν Πανελληνίου Προσευχῆς ὑπὲρ τῶν ἐν Βορείῳ ‘Ηπείρῳ ὁλυτρώτων ἀδελφῶν μας, εἰς τὸν ἐν Κόνιττῃ ‘Ιερὸν Ναὸν τοῦ ‘Αγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ ἐτελέσθη πανηγυρικὴ ἀρχιερατικὴ θεία Λειτουργία, εἰς συμμετοχὴν πλήθους πιστῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἀνεπέμφθησαν δεήσεις ὑπὲρ τῶν χεμαζομένων Βορειοηπειρωτῶν, ὡς καὶ ἐπιμνημόσυνοι τοιαῦται ὑπὲρ τῶν κατὰ καιροὺς πεπνυμένων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἑλληνικότητος Βορείου ‘Ηπείρου, ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ’ ἀριθ. 2299 ‘Εγκύκλιος τῆς ‘Ιερᾶς Συνόδου τῆς ‘Ιεραρχίας. ‘Εν συνεχείᾳ, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτιος κ. Σεβαστιανὸς ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ, καταθέτων τὴν ὁλην ἐκδήλωσιν, εἰπε τὰ ἀκόλουθα:

«Συγκινηθὲν βαθύτατα ἐπὶ τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ τῆς Πανελληνίου Προσευχῆς ὑπὲρ τῶν δοκιμαζομένων Βορειοηπειρωτῶν ἀδελφῶν μας. Καὶ εἰμὲθα εὐγνώμονες πρὸς τὴν σεπτὴν ‘Ιεραρχίαν, ἡ ‘Ὅποια οὐ μόνον ἀπεσάωσε τὴν σημερινὴν ἐκδήλωσιν, ἀλλὰ ἀπρόσβλητον καὶ ἐνόντον διαμετρετοῖαν πρὸς τοὺς ἀμοιβεῖς παρὰ τῆς ‘Ελλάδος καὶ τοῦ ‘Ἑσπερίου, διὰ τὴν λύσιν τοῦ δράματος τῶν ὑποδοχόντων ἀδελφῶν μας ἐπὶ πλέον δὲ διεκήρυξε πρὸς πάντας κατεστῆσαν, ὅτι εἴ ‘Εκκλησία, ὡς Μήτηρ τοῦ ‘Εθνους, ἐνθαυροῦσα πάντοτε καὶ υπερασπιζομένη διὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ εὐημερίας τῶν τέκνων Τῆς, δὲν θὰ ἀγνοῇ τὸν χεμαζομένον τοῦτο τμήμα τοῦ ‘Εθνους, ἀλλὰ θὰ πρωτοστατήσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ‘Ελληνικοῦ Λαοῦ μέχρι τῆς πλήρους δικαιοσύνης αὐτοῦς».

Ὅπως δὲ, ἀγαπητοὶ μου, ἐπαυληγμένοις ἐτόνισamen καὶ ἡμεῖς, τὸ Βορειοηπειρωτικὸν δὲν εἶναι θεία πολιτικὴν, ἀλλ’ ἐθνικὴν καὶ χριστιανικὴν. Καὶ ὡς τοιοῦτον, πρέπει νὰ δοθῇ τὰς παραστάσεις ὅλων ἀνεξαρτήτως τῶν ‘Ελλήνων, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἀρχοντος μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου πολίτου.

‘Ιδιαίτερος, μάλιστα, πρέπει νὰ συντελῇ καὶ νὰ συγκλονισθῇ τοῦτο ἡμᾶς, τοὺς ἀκριτάς, ποὺ μένομεν ἐδῶ, Κλήρον καὶ Λαόν.

τὴν Κυριακὴν 15ην Νοεμβρίου 1981.

Διότι ἡμεῖς, περισσότερον παντὸς ἄλλου, ζῶμεν καθημερινῶς τὸ δράμα τῶν ὑποδοχόντων ἀδελφῶν μας. ‘Ημεῖς, ἀδελφοί μου, οἱ ‘Ακριταί, ἀντικειρόμενοι συνεχῶς τὰ ἀπαίσια ἡλεκτροφόρα συμμοτοπλέγματα, πίσω ἀπὸ τὰ ὅποια εὐρίσκονται αἱ 400.000 τῶν ἀδελφῶν μας, ἀποκλεισμένοι ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον κόσμον. ‘Ημεῖς, ἔχομεν μέσα εἰς τὴν Β. ‘Ηπειρον καὶ συγγενεῖς κατὰ σάρκα, ἀδελφία, ἐξάδελφια καὶ θείους, μὲ τοὺς ὁποίους ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐπικοινωνήσωμεν ἢ νὰ τοὺς βοηθήσωμεν καθ’ ὁσονδήποτε τρόπον, ἐνῷ εἶναι τόσον κοντά μας... ‘Ημεῖς, καί, βλέπομεν τοὺς ἀδελφούς μας νὰ ἐργάζονται εἰς τὰ χωράφια ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν —εἰ φοβερὸν!— ὀπλοφόρων στρατιωτῶν, χωρὶς νὰ τολμοῦν, οἱ δυστυχεῖς, νὰ στρέψουν πρὸς τὴν ἐλευθέρην ‘Ελληνικὴν Πατρίδα οὐτὴ τὰ βλέμματά των. ‘Ημεῖς, χρόνια τώρα, ἀντικειρόμενοι ὅσους ναοὺς δὲν κατεδάρισεν ἡ ἀβέσθητη μαγία νὰ ἔχουν μεταβληθῇ εἰς μουσεῖα ἢ σταύλους ἢ ἀποθήκας, καὶ δὲν ἀκούομεν νὰ σηπαιῇ ἡ καμπάνα, διὰ νὰ καλέσῃ τοὺς χριστιανούς ἀδελφούς μας νὰ δοῦνται ἀπὸ αὐτοὺς τὰς Κυριακάς καὶ τὰς μεγάλας ἐορτὰς τῆς ‘Ορθοδοξίας Πιστεῶς μας, ὅπως ἐφορτάομεν ἡμεῖς, οἱ ἐλεύθεροι ‘Ελληνες, καὶ ὁλόκληρος ὁ ἐλεύθερος χριστιανικὸς κόσμος.

Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ εἰς τὴν ὑπόδουλον Β. ‘Ηπειρον. Τὰ εἶχε καταργήσει τὸ ἄθρον κομμουνιστικὸν καθεστῶς διὰ τῆς ἀπαιθωρῶτος διαίτης. Καὶ ὅπως λέγει ὁ ποιητὴς τοῦ κορυφαίου σχολείου, «ὅλα εἶχε εἶναι δοῦν, πικρὴ σκληρὰ χειροσπαστὸ σκοτάδι». Ναί! Καὶ αὐτὴς τῆς «πικρῆς σκληρᾶς» τῶν ἀδελφῶν μας παραστάσεως ἡμεῖς μαρτυροῦμε συνεχῶς. ‘Ακούομεν μουσικῶς τὸ θογγυτὸν σιδηροδρόμου, τὸν ἐξορτοῦν καὶ τὸν ἐκπομπῶν, οἱ ὁποῖοι, ὡς κατ’ἑγγυλλον ἐπισήμως ὁ Πρόεδρος τῆς Πανεπιστημίου ‘Ομοσπονδίας ‘Αμερικῆς - Καναδᾶ, ὑπερβαίνουν τὰς 20.000 καὶ οἱ ὁποῖοι ὑποφέρουν τὰ πάνθηνα, διὰ τὸν λόγον καὶ μόνον διὸ εἶναι ‘Ελληνες καὶ Χριστιανοί.

Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί μου, ἐπαναλαμβάνω, διὸ ἡμεῖς, ποὺ ζῶμεν ἐδῶ εἰς τὴν ἀκριτικὴν ‘Επαρχίαν, πρέπει, περισσότερον παντὸς ἄλλου, νὰ συγκλονισθῶμεν, διότι εἶναι ἀντίκριμα μας, δίπλα μας τὸ δράμα τῆς Β. ‘Ηπείρου. Καὶ ἐπ’ ἐδῶ, στενοχωρεῖ τῇ φωνῇ, νὰ λέγομεν μὲ θλίβιν καὶ πόνον πρὸς ὅλους τοὺς ‘Ελλήνας. ‘Αδελφοί ‘Ελληνες, ποὺ ζῆτε ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἐφορτᾶτε καὶ

διασκοδίζετε ἐν εἰρήνῃ, μὴ ληρονητῇ τὸ δράμα τῶν 400.000 ὑποδοχόντων ἀδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν.

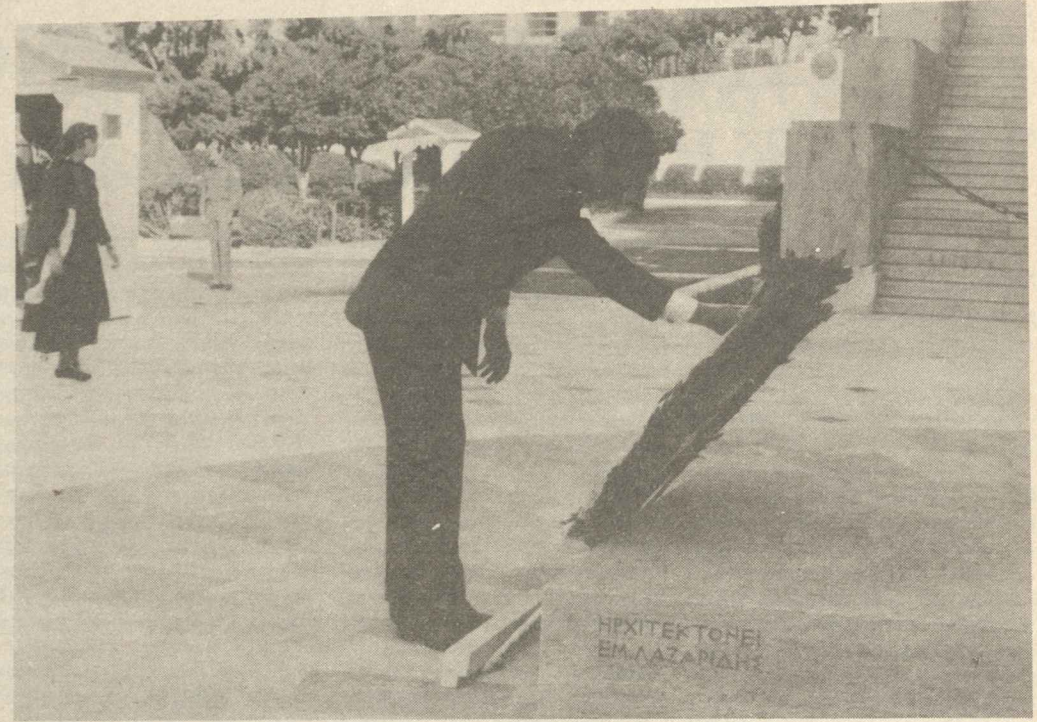
Τοῦτο εἶναι τὸ χέρος ἡμῶν τῶν ἀκριτῶν. Θὰ τὸ ἀντιπαρῶμεν; ‘Αλλά, τότε, θὰ εἰμὲθα ἐνοχοὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ‘Εθνους. Καὶ δὲν θὰ διαφέρωμεν τοῦ ‘Ιερῆος καὶ τοῦ Λεῦτου τῆς σημερινῆς παραβολῆς τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου, οἱ ὁποῖοι ἐδεῖξαν ἀπάνθρωπον ἀδιαφορίαν καὶ ἀντιπαρήλθον τὸν περιπεσόντα εἰς τοὺς ληστάς.

Ὅχι, λοιπὸν! ‘Ημεῖς, δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἐγκαταλείψωμεν τοὺς ἀδελφούς μας τοὺς Βορῆτας. Εἶναι σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μας. Εἶναι ‘Ελληνες καὶ μάλιστα ‘Ορθόδοξοι Χριστιανοί. ‘Ὁς ‘Ελλην ‘Ιεραρχός, καὶ διὸ τῆς ἀκριτικῆς αὐτῆς ‘Επαρχίας, δὲν δύναται νὰ παρίδῃ τὴν προσφοράν τῆς ‘Εκκλησίας πρὸς τὸ ‘Εθνος εἰς καιροὺς χαλεπούς, οὐτὲ τοὺς ἀγῶνας ἀοιδίμων ‘Ιεραρχῶν, ἰδιαίτερος, μάλιστα, τοῦ μακαριστοῦ Σπυρίδωνος Βλάχου, διὰ τὴν Β. ‘Ηπειρον. Δι’ αὐτὸ ἀισθανόμεθα τὴν ἀνάγκην, ἐπ’ ἐνάκαιρᾳ τῆς σημερινῆς ἐκδηλώσεως, νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν διαμαρτυρίας πρὸς σύμπαντον τὸν πολιτισμὸν κόσμον ἐναντίον τοῦ ἀθέου καθεστώτος τῆς ‘Αλβανίας, τὸ ὁποῖον, ἐνῷ καὶ θῆξ ἀνίμῃ ἐκαστοῦ ζῆτῶν τὴν αὐτονομίαν τοῦ Κοσμοπολεῖου, ἐν τοῦτο αὐτὸ συνεχίζει νὰ ποδοπατῇ ἀσυστόλως τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα τῶν ὑποδοχόντων ἀδελφῶν μας. ‘Επὶ πλέον, αἰσθανόμεθα καὶ χρέος νὰ ἀπευθυνθῶμεν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μας πρὸς τὴν ἐκδόσιν τῆς ἐπὶ τῇ πνευματικῇ ἡγεσίᾳ τοῦ τόπου καὶ πρὸς σύμπαντον τὸν ‘Ελληνισμὸν τὸ ἐσπερινὸν καὶ τὸ ἐξωτερικόν, διὰ νὰ τονίσωμεν ὅτι ἐπὶ τὸν θάνατον κίνδυνον, ὁποῖον διατρέχει τὸ ‘Ορθόδοξον ‘Ελληνισμὸς τῆς Β. ‘Ηπείρου. ‘Εν ἱθαίμῃ πολλῇ καὶ ἐν δάκρυον ἱκετικῶν ἀπαντᾶς τοὺς διωκόμενους, πλὴν ἢ εἶναι ἀγά, νὰ προβοῶν εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας παρὰ τῇ Κυβερνήσει τῶν Τυρίων, ἀπαιτούμεν ἀπὸ αὐτὴν σθεαστὶν τὸν στραγγαλιζομένον ἀνθρώπινον δικαιοσύμην, ἰδιαίτερος δὲ τὸν δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας τῆς Πιστεῶς, ὡς ἐπίσης καὶ τὸν σθεαστὸν τῶν διενήτων συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶν εἰς τὸν πολιτικὴν Βορειοηπειρωτικὸν ‘Ελληνικὸν Λαόν. ‘Ας ἐνθρῶνῶμεν, ὅπως ὁ Κύριος, ἐνῆλπι καὶ προσθείας τῆς Παναγίας Μαρτῆρος Του, τώρα μὲν παρηγορῇ καὶ ἐνίσχῃ εἰς τὴν Πίστιν τοὺς ἀδελφούς μας Βορειοηπειρωτάς, συντόμως δὲ χορτῆ εἰς αὐτοὺς τὴν ποθητὴν ἐλευθερίαν».

† ‘Ο Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτιος ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ

‘Ο ‘Αρχιμ. π. Θεόδουλος ἀναπέμπει δέσιν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἀπελευθερώσεως Κορυτσᾶς.

‘Ο Πρόεδρος τοῦ Σελασφόρου κ. Βλ. Σωκρατίδης καταθέτων στέφανον.

ΕΩΡΤΑΣΘΗ Η 41^η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου «ΣΕΛΑΣΦΟΡΟΣ» ἐορτάσθη ἡ 41^η ἐπετεῖος τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τῶν ‘Ελλήνων στρατευμάτων, τῆς Κορυτσᾶς κατὰ τὸν πόλεμον 1940 - 41 μὲ δοξολογίαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸ ‘Αθηνῶν καὶ κατὰ θέσιν ἀφορῶν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ ‘Αγνώστου στρατιώτου.

Εἰς τὴν δοξολογίαν πρόσθετὸν ὁ ‘Αρχιεπίσκοπος ‘Αθηνῶν καὶ πάσης ‘Ελλάδος καὶ ‘Αρχιεπὶς τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ‘Αγῶνος κ. Σεραφεῖμ.

Τῆς ἐκδηλώσεως παρακολούθησαν πλῆθος λαοῦ, ποὺ κατέκλεισαν τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, τὸν δὲ πανηγυρικὴ τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου «ΣΕΛΑΣΦΟΡΟΣ» κ. Σωκρατίδης, ὁ ὁποῖος εἶπε:

Μακαριώτατε, ἀγαπητοὶ φίλοι καὶ συμπατριῶτες. Εἶναι πράγματι περίεργη μερικὴ φορὴ ἡ ροὴ τῆς ἱστορίας. Καὶ ἀνεξήγητος ὁ καταλῆξαι τῆς. ‘Ο ἀνθρώπινος παρὰ τῆς ἐλευθέρου, ὁποῖος καὶ ἐνεργᾶ συντελεῖ στὴν ῥοὴ αὐτῇ, ἐμπλέκεται ἀνθρωπικὰ πολλὰς φορὲς, στὴν λογικὴ συνέπειά τῆς. Γιατὶ εἶναι δεδομένο, στίς κριόμενες ἱστορικὲς στιγμὲς, ὁ νικητὴς νὰ νέμεται τὴν ἐπιτυχία του. Καὶ ὅμως, νὰ ποὺ ἐδῶ, στὴν περίπτωσιν τῆς Βορειοηπειρωτικῆς ἐποποιίας ἡ δογματικὴ αὐτὴ θέση, ἀνατράπκε. Πρόκειται ἀσφαλῶς γιὰ ἱστορικὸ λάθος. Καὶ μάλιστα πρῶτον μεγέθους. Καὶ εἶναι λάθος ποὺ δημιουργήσῃ τὸ ξένο πρὸς τὸ ‘Ελληνικὸ ἀνθρώπινο συμφέρον, πᾶν στὴ θυσία καὶ τὸ αἷμα ἡρώων ποὺ πολέμησαν γιὰ τὴν καταξίωσιν τοῦ ὁραϊότερου ἰδεώδους. Τῆς ἐλευθερίας. Γιατὶ ἀπελευθερωτικὸς ἦταν ὁ ἀγῶνας τοῦ 1940 - 41 πᾶν στὰ βορειοηπειρωτικὰ βουνά. Γιατὶ ἐκεῖνι τὸ χῶρον, τὸν ἀπὸ αἰῶνος ἑλληνικόν, γράφτηκαν οἱ δραματικότερες καὶ ὁ ἡρωϊκότερος σελίδες τῆς ‘Ελληνικῆς ἱστορίας. ‘Η δόξα στεφάνωσε γι’ ἑλὼν μὴ φορὰ τὴν θυσία τὸν ἥρωον ἐκείνον.

Κι ἡ ματιὰ τῶν εὐνοῶν εἶναι στραμμένη σὲ μᾶ εἰς... Ὁ ΤΡΟΧΟΣ τῆς ἀνθρωπίνης Μοίρας καὶ τῆς Μοίρας τῶν ‘Εθνῶν γυρίζει ἀκατάπαυστα γύρω ἀπὸ τὸ παράδειον εἰδικὸν τοῦ δίνει κάθε τόσο ἀνεπείταχα δείγματα ἐξάφνης πορείας νὰ ἀναστρέψῃ.

Οἱ ἀνθρώποι φεύγουν, πεθαίνουν, χάνονται ἀπὸ τὴν Γῆ. Μὰ οἱ Πόθοι καὶ οἱ ‘Ιδέες τῶν λαῶν μένουν, μεγαλύνουν ἀπὸ γεννιὰ σὲ γεννιὰ. Γίνονται Θρύλος, θεοτεύουν, ὑψώνονται σὺν δόξῃ στὸν Οὐρανόν.

Γιγαντώνονται. Περνοῦν στὴν ‘Αθανασία. Κ α ι ν ο υ ἱ

Η ΜΟΣΧΟΠΟΛΗ καὶ οἱ ἄλλες ἑλληνοπολεῖς πολιτεῖες τῆς ματωμένης Γῆς ἐναφροῦν τὴς θαρρετῆς ἀλυσίδες τοὺς ποὺ δένουν καὶ τὴν καρδιά τῆς ‘Ελλάδας.

Ὁ ἀ γ υ ρ ῖ σ ω μ ε π ᾶ λ ι π ῖ σ ο, παντοῦ ὅπου χυθῆκε τὸ τιμὴ ἑλληνικὸ αἷμα, παντοῦ ὅπου μὴ προσηύχοντο οἱ ἐλπίδες τῶν Ζωντανῶν καὶ οἱ Τάροι τῶν Νεκρῶν μας ‘Ηρώων.

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΕΡΝΑΝΕ, μὰ ἡ ψυχὴ μας εἶναι στεγνὴ στὴν λευκὴ πολιτεῖες τοῦ Βορῆ, ποὺ μὴ ἀνείστηκε νύχτα τῆς ἀφῆσκει κατὰ πᾶν τὸ πικρὸν χιόνι, ἀντιπεριστάς, παγνόμενες ἀπὸ τὴν ἀφῆτη συμφορὰ.

Μὰ ὁ τροχὸς τῆς ‘Ανθρωπίνης Μοίρας γυρίζει ἀδιάκοπα καὶ ἡ ‘Ὀρὰ τῆς ‘Ελλάδας δὲν εἶναι μακριά! Ὁ ἀ γ α ν ο υ ρ ῖ σ ω μ ε π ᾶ λ ι π ῖ σ ο, γυμνὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἐπιχρῆσιν τοῦ ἐλευθέρου πνεύματος, μέσῃ σὲ τὸν ὁποῖον πρόβουν ἡ ἀνθρωπότητα. Τὸ ἴδιο

ἐκδηλῶνται καὶ στὴν Κορυτσά. Οἱ ‘Ελληνες ἐξετέλεσαν τὸ καθήκον τους, τὸς ἀνέναντι στὴν ἀπὸ αἰῶνος ‘Ελληνικὴ γῆ τῆς Βορείου ‘Ηπείρου καὶ τοὺς ἀδελφούς Βορειοηπειρώτες, ὅσοι καὶ ἀνέναντι στὴν γονατισμένη καὶ καθημαγμένη ἀνθρωπότητα. Καὶ ἀπέδειξαν τὴν συνέχαι τῆς φυλῆς. Δὲν ἔπαυε δύναμη γρατοῦ ἢ ποροροικὸν λόγων γιὰ νὰ μεταφέρει ἐδῶ εὐλοκία, τὴν ἀγάλλισαν, τὴν χάρι καὶ τὴν ἀναισθησία τῆς Βορειοηπειρωτῶν, τὸ ἀγκάλιασμά του στὰ στρατευμένα παῖδια τῆς ‘Ελλάδος, τ’ ἀδελφία αὐτὰ ποὺ ἦλθαν γιὰ τρίτη φορὰ

μας καὶ νὰ μετροῦμε τὴς δυνάμεις μας — ὅσες ἀνθρώπινες δυνάμεις μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν ἀνῶν σ’ αὐτὴ τῇ γῇ, ἐπειτα ἀπὸ τὸ πῆγμα ποὺ ἔχουν κάνει οἱ ἀνθρώποι τῆς πέρα ἀπὸ κάθε ὅριο ἀντοχῆς.

‘Ο ἡρωϊκὸς τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ‘Επὸς, ὁ πόλεμος τοῦ 1940 - 41 καὶ ἡ καθολικὴ ἀντίστασις κατὰ τοῦ ξένου ἐπιδόμα, εἶναι ἡσθιὸν γεγονός, ποὺ ἀπέρχεται σὺν πολιτικῶν, ἐλευθέρῃ καὶ ἀνότερῃ ἀνθρώπων.

Πῶς χωρεῖ τὸς ὑποκοιτία κατὰ ἀπὸ τόσο αἷμα ποὺ χύθηκε; ‘Εκεῖ πάνω, στὴ Βόρειο ἡπειρο στενάζουν κάτω ἀπὸ τὸν πόλεμον ποὺ ἔχουν ἐπιδόμα, εἶναι ἡσθιὸν γεγονός, ποὺ ἀπέρχεται σὺν πολιτικῶν, ἐλευθέρῃ καὶ ἀνότερῃ ἀνθρώπων.

Μὰ ποὺ εἶναι ἐπιτέλους ἡ δικαιοσύνη; Ποῦ εἶναι ἡ ὑπερηφανεία σου πολιτικῶν, ἐλευθέρῃ καὶ ἀνότερῃ ἀνθρώπων; Πῶς χωρεῖ τὸς ὑποκοιτία κατὰ ἀπὸ τόσο αἷμα ποὺ χύθηκε; ‘Εκεῖ πάνω, στὴ Βόρειο ἡπειρο στενάζουν κάτω ἀπὸ τὸν πόλεμον ποὺ ἔχουν ἐπιδόμα, εἶναι ἡσθιὸν γεγονός, ποὺ ἀπέρχεται σὺν πολιτικῶν, ἐλευθέρῃ καὶ ἀνότερῃ ἀνθρώπων.

Πρὸ τῆς ἀναφύσεως τοῦ ‘Εθνικοῦ ‘Υμνου τὸ πλῆθος τῶν συμμετεχόντων ἐψάλλον τὸ «Τῇ ὑπεριμάτῃ στρατηγῇ τὰ νικητήρια». Ρίγῃ συγκινήσεως κατέλαβαν τοὺς παριστάμενους, κατὰ τὴν ἀντίπεμψιν τῆς δεξιᾶς ὑπὲρ τῶν νεκρῶν στὴ Βόρειο ‘Ηπειρο, οἱ ὁποῖοι θάβονται, ὡς γνωστὸν, χωρὶς θρησκευτικὴ τελετὴ, ἐπ’ ὅσον ἡ ἐκκλησία ἔχει τεθῇ ἐν διαγμῷ καὶ φυλάσσεται ὅσοι τοιοῦτοι νὰ τελεῖσιν θρησκευτικὰ μυστήρια.

Μετὰ τὴν ἀνάφυσιν τοῦ ‘Εθνικοῦ μας ‘Υμνου καὶ μέσα σὲ μία κατανικητὴ ἡσυχία ἀνεφάνισαν τρεῖς φορὲς «Ζῆτε ἡ Βόρειος ‘Ηπειρος» καὶ ἡ «Βόρειος ‘Ηπειρος» εἶναι ‘Ελληνική, ἐνῷ ἡ κατὰ τὴν Βορειοηπειρωτικὴν καὶ τὴν βορειοηπειρωτικὴν ἀντικειμένην «Βόρειος ‘Ηπειρος» εἶναι ἡ Βόρειος ‘Ηπειρος.

Τῆς ἐκδηλώσεως πλαισίωσαν οἱ ἑξῆς βορειοηπειρωτικὰ ὁργανώματα: Βορειοηπειρωτικὸς Σύλλογος ‘Αθηνῶν, Χωματῶν τῶν Δροσολέων, ‘Ενωσις ‘Επαρχίας Δελφίνων, ‘Ενωσις ‘Ανατολῆς καὶ θυμάτων πολέμου Βορειοηπειρωτῶν, Βορειοηπειρωτικὴ Νεολαία, ‘Αδελφότης Κοσμοπόλεως, ‘Αδελφότης Δροσολέων, ‘Αδελφότης Πολυταντῶν, ‘Ενωσις ‘Εβελωνῶν καὶ ‘Εφοδίων Βορειοηπειρωτῶν, Σύνδεσμος Πωγωνιστῶν, ‘Ηπειρωτικὸς Σύνδεσμος Πειραιῶς, Συμμετεχόμενα ‘Εθνικὰ ὁργανώματα, ‘Αθροιστικὸς Σύνδεσμος ‘Αθηνῶν καὶ πολλὰ ἄλλα ὁργανώματα.

Βορειοηπειρωτικὸς Σύλλογος «ΣΕΛΑΣΦΟΡΟΣ» ΚΟΡΥΤΣΑΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΤΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3

μιο τοῦ Τάγματος γιὰ τὴν δράση του. Στὸς ‘Αγ. Σαράντα μένωμε 12 ἡμέρες. Σκουραστράμα καλὰ. ‘Η δὴν μας ἄλλαξε. Κοκκίνισε τὸ μάγουλό μας. ‘Ενα δυσάρεστο μόνον μᾶς συνδύαζε. Δὲν εἶχαμε γράμματα. Σαρανταδὸ ἡμέρες λείπομε ἀπὸ τὰ σπῖτα καὶ γράμματα δὲν ἔλαβαμε. Γι’ αὐτὸ πάλι σπῖτα, ὁ ταγματάρχης μας, σὲ ‘Αθῆνα δημοσιογράφον, τὸν Π... ποὺ τοῦ ἔγραψε συνέντευξιν σὲ δημοτικὸ καὶ τοῦ ἔλεγε τί θὰ ἦθελε νὰ γράφει γι’ αὐτὸν καὶ γιὰ τὸ Τάγμα του, εἶπε: «Νὰ τονίσω τὴν ἀνάλγητα πόντ δειχῆν ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία. Μᾶς στερεῖ, ὅτι πολιτικότερο ἐπιθυμῶ ὁ στρατιώτης: ἐνα γράμμα ἀπὸ τὸ σπῖτα τους».

Γ’ ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΛΙ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ, ΜΕ ΚΑΙΡΟΥΣ... ‘Αγγέλου Νεκφόρου

ΣΤΟ ΛΥΚΟΦΩΤΟ τῆς 10 τοῦ ‘Απριλίου ἡ Μονάδα μας ἐναγιστρώμεται προσεχτικὰ ἀπὸ τὴς γραμμῆς τοῦ Μετώπου, ἀφίγει καλὰ διαλεγμένες ἀπισθοφυλικὰς καὶ εἶναι ἐτοιμὴ γιὰ τὸν πικρὸν ὁρμό τοῦ γυρισμοῦ. ‘Ο ‘Απρίλης εἶναι θαρρὸς καὶ τὸ χιόνι σκεπάζει ὅλη τὴ γῆ μὲ κάτασπορα καὶ παχὺ σάβανο. Μόλις νυχτίζοντι ὁ λόγος συγκεντρώνεται ἀθρόβα στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ καὶ παίρνει θέσι πορείας πρὸς τὸν Νοτιῶ. Τ’ ἀντίσκηνα καὶ οἱ ἄλλες ἐγκαταστάσεις τῆς Μονάδας μαζεύονται μὲ τὸ πέσιμο τῆς νύχτας. Καταστρέφεται χωρὶς φοβία ὅτι δὲν πρέπει νὰ πέσῃ στὰ χεῖρα τοῦ ἐχθροῦ. ‘Ο Λοχαγός, ὁ Ταγματάρχης, ὁ Διοικητὴς τῆς Μονάδας, πηγαίνονται πάντοι στ’ ὁλοὰ τους, κατὶ λένε μεταξὺ τους σιγὰ. Κυτᾶνουν τὸν οὐρανὸν κάθε τόσο καὶ ἐπειτα τὸ ρολοὶ τοῦ χειροῦ τους. Εἶναι νεανικοί, ἀντιόμοιοι καὶ σινοῦργοι. ‘Απορεῖγον νάρθουν σ’ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἀντρες. ‘Αποφεύγουν καὶ νὰ σμῖνόνου κοντά.

‘Η νύχτα παρορᾷ καὶ εἰμαστε ὅλοι ὥνιγτοι στὴ θέσι πορείας πάντα, καθισμένοι πᾶν τοῦς γυλιούς μας. Κανένας δὲν μιλά, μὰ θαρετὰ μαυιλία γεμίζει τὴν ψυχὴ μας. Στὶς ἐννιά καὶ μισὴ μὴ κάτασπορη ροικεῖται ἀκαλῶν τὸν οὐρανὸν ἐφαυτικά, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Νοτιῶ. ‘Ο Λοχαγὸς ἀνεβαίνει στ’ ὁλοὰν του. Φωνάζει τοὺς διμοιρίτες:

—Οἱ ἀνδρες ν’ ἀναλᾶδουν τοὺς γυλιούς. Χωρὶς θόρυβο. Καὶ νὰ τεθῶν σὲ πορεία...

Παίρνουμε τὸν γυλιὸ στὴν πλάτη. Τεντώνουμε τὰ μουδιασμένα μέλη μας καὶ στεκαίνομε ἀντιόμοιοι, προσμένοντας τὴ διαταγὴ τῆς ἀναχώρησιν. ‘Ὅλοι εἰμαστε νεανικοί, μὲ τὰ νεῖρα ἐξέφρανα καὶ οὐτε μποροῦμε ν’ ἀνάψωμε τσιγάρο, ἀπὸ τὴν συστολὴν πρέπει νᾶναι ἀσθητῆς:

—Εμῶς: ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ διμοιρίτη... Ἐκινούμε. Μακρὰ φάλαγγα πυκνωμένων πολεμιστῶν μέσα στὴν παγερὴ νύχτα τοῦ ‘Απριλίου. ‘Αφῶν ἀπόγνωσις ἀντρεῖον

Τὰ προεδρεία τῶν Βορειοηπειρωτικῶν Ὁργανώσεων πρὸ τοῦ Ἀγνώστου στρατιώτου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς 28 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς ΚΕΒΑ κ. Ἰωάννης Τσιαμπέρης καταθέτων στέφανον εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου στρατιώτου, 27 Ὀκτωβρίου 1981.

Η 28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940 ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΥΤΡΩΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Στὴν πορεία τῶν λαῶν καὶ τῶν ἔθνων στὶς πλατεῖες λεωφόρους τῆς ἱστορίας, ὑπάρχουν περιστατικά ποὺ σημάδεψαν τὴ μοίρα ἢ τὴν τύχη τοῦ κάθε λαοῦ.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ στὴν τρισηχιδόχρονη διάρ-

κείᾳ τῆς, ἔχει νὰ παρουσιάσει πολλὰ τέτοια περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἔφεραν, μέσα ἀπὸ ποικίλες διακυμάνσεις, τοὺς Ἑλλήνες στὴ σημερινή κατάσταση καὶ τοὺς καταξίωσαν στὴ συνείδηση τῶν ἄλλων λαῶν, σὰν μονογενή, γενναῖα, ὑπερήφανα

καὶ στεφανωμένα μὲ πολλὴ δόξα καὶ ἀξιοπρέπεια.

Μία ἀπὸ τὶς ἱστορικὲς στιγμὲς καὶ κρίσιμη γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ ἔθνος, ἦταν καὶ ἐκεῖνη τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940, ὅταν ἀκούστηκε τὸ μονότομο ΟΧΙ στὴ λαίλαπα τοῦ

φασισμού καὶ τοῦ καταχθόνιου ὀλοκληρωτισμοῦ.

Ἡ ἀντίσταση τοῦ λαοῦ σὲ κάθε ἐπιβολὴ βίας, εἶναι τὸ καθοριστικὸ προτέρημα γιὰ τὴ διατήρηση τῆς ἐλευθερίας του, ποὺ δὲν διστάζει νὰ τὴ διατηρεῖ μὲ θυσιᾶς καὶ ποταμὸς αἱμάτων.

Καὶ δίκαια ἔρχεται ἡ ἀπαίτηση γιὰ σεβασμὸ στὶς ἐλευθερίες, ποὺ γι' αὐτὲς πολέμησε καὶ θυσιάστηκε. Καὶ τὴν ἀπαίτηση αὕτη τὴν ἐπεκτείνει καὶ πρὸς τὰ τμήματα ἐκείνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ παραμένουν, παρ' ὅλες τὶς θυσιᾶς, σκλαβωμένα, τροφὴ καὶ θύματα ἄλλων ἀνομων συμφερόντων, ξένων πρὸς τὰ δικά μας συμφέροντα.

Τὴν 28^η Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἐξευχόθηκε ἡ Ἑλληνικὴ γενναϊότητα ἐναντίον τῆς βούλησης τῶν φασιστικῶν ὑπερδυνάμεων καὶ προώθησε τὸ ἀγαθὸ τῆς ἐλευθερίας πάνω σὰν βορειοηπειρωτικὰ βουνά. Πολέμησε γιὰ τὴ δική του ἀνεξαρτησία καὶ χάρισε γιὰ τρίτη

φορὰ τὴ λευτεριά καὶ σ' ἐκείνους ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μας ποὺ τὸ 1914 προδόθηκαν καὶ τοὺς ὑπέταξαν σὲ ξένο δυνάστη.

Τὸ ἔπος τοῦ 1940 εἶχε κατὰ τοῦτο τὴν ἰδιαιτερότητά του. Δὲν ἀναχέτισε ἀπλῶς μιὰ λαίλαπα ποὺ σὺν τῷ τέλει ὀφέλησε ὀλόκληρο τὸν κόσμον. Γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες ἔδωσε τὸ ξεχωριστὸ νόημα τῆς προωθήσεως τῆς Ἑλλάδος σὰν πραγματικὰ καὶ φυσικὰ τῆς σύνορα. Δὲν ὑπάρχει Ἑλλήνας ὅτι καὶ νὰ πιστεύει, σὲ ὅποια πολιτικὴ παράταξη καὶ ἂν ἀνήκει, ποὺ νὰ μὴ παραδέχεται τὴν ἀδικία ποὺ γίνεται σὲ βάρος τοῦ Ἑλληνικοῦ τμήματος τῆς Βορ. Ἠπείρου. Γιὰ τὴν κανεὶς Ἑλλήνας δὲν εἶναι ἀρνησιπατρία. Μετὰ τὴν Πίνδο, μέσα στὴ Βόρ. Ἠπειρο γράφθηκαν οἱ ἐνδοξότερες σελίδες τῆς νεώτερης ἱστορίας. Αὐτὰ τὰ κλέει, σὲ ἐκείνους τοὺς τόπους, μέσα στὸ πνεῦμα τῆς ἐνθαρρύνσεως καὶ τῆς μνήμης ποὺ πρέπει νὰ διατηροῦνται γιὰ νὰ συντηρηθοῦν σὰν λαός, γιορτάζουμε κάθε

χρόνο, ἐλάχιστη ἀναγνώριση στοὺς ἥρωες νεκροὺς καὶ θύματα τῆς μεγάλης βορειοηπειρωτικῆς ἐποποιίας.

Καὶ στὴ μνήμη αὐτὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραβλέπουμε τὴ μεγάλη πρόσκληση τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν βορειοηπειρωτῶν. Οἱ γιορτὲς ἔχουν διπλὸ νόημα. Θύμηση καὶ ὑποχρέωση.

Ἡ διατήρηση τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἀτεμπόληση τμημάτων του. Ἀλλὰ μὲ τὴν ἀπαίτηση γιὰ ἐλευθερία ὅλων τῶν ἱστορικῶν Ἑλληνικῶν χώρων ποὺ κατοικοῦνται μέχρι σήμερα ἀπὸ Ἕλληνες.

Διὰ τὰ ΣΕΟ
Ὁ Πρόεδρος τοῦ
Φιλολογικοῦ Συλλόγου
«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»
Γεράσιμος Κονιδάκης
Καθηγητὴς Κανονικοῦ Δικαίου
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος
εἰς τὸ Παγκόσμιον
Συμβούλιον τῶν Ἑκκλησιῶν

ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΕΣ

ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ 23 (ΑΠΕ — ΗΝ. ΤΥΠΟΣ)

Ἐκκλήσια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας γιὰ θεολογικὴ ἐλευθερία στὴν Ἀλβανία δημοσίευσε χθὲς, ἡ ἐπίσημη ἐφημερίδα τοῦ Βατικανοῦ «Ὁσερβατόρε Ρομάνο». Ἡ δημοσίευση τῆς ἐκκλήσεως αὐτῆς ἀπὸ τὴν Καθολικὴ ἐφημερίδα φανερώνει, κατὰ τοὺς παρατηρητές, τὴν ὑποστήριξη τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς αὐτή.

«Τετρακόσιες χιλιάδες Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι ἀναγκάστηκαν νὰ ζοῦν χωρὶς πίστη καὶ χωρὶς θρησκεία. Σήμερα στὴν Ἀλβανία δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνας ἐπίσκοπος καὶ ὅλοι οἱ λε-

ρεῖς ἀναγκάστηκαν νὰ σταματήσουν τὴν ἀσκήση τοῦ λειτουργήματός τους καὶ οἱ ἐκκλησίες μετατράπηκαν σὲ μουσεῖα ἢ κέντρα διασκεδάσεως» ἀναφέρεται στὴν ἐκκλήση.

«Χιλιάδες πιστῶν ῥίχθηκαν στὶς φυλακὲς γιὰ τὸ ἀπλὸ γεγονός ὅτι εἶναι Χριστιανοί. Μιὰ τέτοια καταπίεση τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων δὲν παρατηρήθηκε σὲ καμιά ἄλλη χώρα ποὺ κυβερνᾶται ἀπὸ ὀλοκληρωτικὴ ἀθεϊστικὴ κυβέρνησις», προσθέτει ἡ ἐκκλήση.

Οἱ Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι ἐπισκοποὶ ἀπεχθύναν τὴν ἐκκλήση αὐτὴ σὲ διάσκεψη ἐκκλησιῶν ποὺ ἔγινε τὴν περασμένη

ἐβδομάδα στὴν Δανία ὅπου ἔλαβαν μέρος ἐκπρόσωποι τῶν ἐκκλησιῶν ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀλβανία.

Στὴν Ἀλβανία, ὅπου ἐπεκράτησε τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα τὸ 1944 ἡ κυβέρνηση ἀπαγόρευσε, ἀπὸ τὸ 1967, κάθε δημοσία λατρεία καὶ θρησκευτικὸ θεοσμ.

(Ἑλληνικὸς Βορρὰς Θεσσαλονίκης 24.11.81)

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

Μὲ λαμπρότητα γιορτάστηκε ἀπὸ τὴν Ἠπειρωτικὴ Ἑστία Θεσσαλονίκης ἡ 41^η ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κορυτσᾶς κατὰ τὸν ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο. Τὸ πρωὶ ψάλλθηκε δοξολογία στὸν ἱερό ναὸ τῆς Ἀγίας Σοφίας, παρουσία τῶν ἀρχόντων καὶ μὲ τὴ συμμετοχὴ πολλῶν Ἠπειρωτῶν καὶ τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος ὁ ὁποῖος μετὰ τὴ δοξολογία μίλησε γιὰ τὴ σημασία τῆς γιορτῆς.

Ἐν συνεχείᾳ κατατέθηκαν στέφανοι σὺν τῷ ἥρωϊ τοῦ Γ' σώματος στρατοῦ ἀπὸ τὸν πρόεδρο τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἑστίας κ. Μιχαὴλ καὶ τὸν πρόεδρο τοῦ συνδέσμου ἐφέδρων ἀξιωματικῶν Θεσσαλονίκης κ. Ἀλεξιάδη. Ἀκολούθησε ὁμιλία στὴν αἴθουσα τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἑστίας ἀπὸ τὸν στρατηγὸν ἐ.ἀ. κ. Ἀγγελὸ Γερμίδη μὲ θέμα «Τὸ ἔπος 1940 - 41 καὶ ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Κορυτσᾶς». Ὁμιλῶντες ἐκδηλώσεις πλασιώθηκαν ἀπὸ ὁμιλοῦντες τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἑστίας ντυμένων μὲ τοπικὰ φορεσιὰ ἀπὸ ὅλα τὰ διαμερίσματα τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου. Στὶς ἐκδηλώσεις μετείχε καὶ ὁ σύλλογος Ἠπειρωτῶν Κράας Βράσης.

(Μακεδονία Θεσ) 24.11.81)

Τηλεγραφήματα τῆς ΚΕΒΑ

Ἐξοχώτατον
Πρόεδρον ΠΑΣΟΚ
Κύριον Ἀνδρέαν Παπανδρέου
ΚΑΣΤΡΙ

Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγώνος συγχαίρει ὕμᾳς ἐπὶ ἐκλογικῇ νίκῃ εὐχεται πλήρη ἐπιτυχία Προγράμματός σας πρὸς ὄφελος Ἑλληνικοῦ Λαοῦ STOP.

Βορειοηπειρωτικὸς κόσμος διασπορᾶς ἐλπίζει ἀνακούφισιν ὑποδούλων ἀδελφῶν βορειοηπειρωτῶν ἐπὶ ἡμερῶν ἀξίας Κυβερνήσεώς σας.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΟΣ

Ἐξοχώτατον
Υπουργὸν Ἐξωτερικῶν
κ. Ἰωάν. Χαραλαμπίδου

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγώνος καὶ ὁ βορειοηπειρωτικὸς Ἑλληνισμὸς σᾶς συγχαίρουν ἐγκαρδίως δι' ἀνάληψιν ὑψηλῶν καθηκόντων Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν STOP.

Τὸ βορειοηπειρωτικὸν Ζή-

τημα εἶναι γνωστὸν Ἑθνικὸν Ζήτημα καὶ προσβλέπουμε μὲ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πολέμιστο, στρατιωτικοῦ καὶ θερμοῦ πατριώτου διὰ τὴν ταχείαν, εὐκρινὴ καὶ ἀποτελεσματικὴν διὰ τὰ ἑλληνικά συμφέροντα προώθησιν τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ θέματος STOP.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΟΣ

Ἐξοχώτατος
Υφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Κάρολον Παπούλιαν καὶ Ἀσημάκην Φωτῆλαν

Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγώνος σᾶς συγχαίρει ἐγκαρδίως δι' ἀνάληψιν ὑψηλῶν καθηκόντων Ὑφυπουργῶν Ἐξωτερικῶν STOP. Εἰμεθα δέβαιοι ὅτι θὰ προέλθετε σὲ εὐμενὴ καὶ ἀποτελεσματικὴν προώθησιν τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ Ζητήματος STOP.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΟΣ

Μνημὴν Δόξης

Κύριε Διευθυντά,

Κατὰ τὴν 41^η ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἀλησμόνητοῦ καὶ ἀνεπανάληπτου ἡμέρας, ἡ σκέψις τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλλήνων στρέφεται εὐλαβῶς πρὸς τὴν ἱερὰν μνήμην τῶν ἀθανάτων νεκρῶν μας. Ὅλων ἐκείνων, ἐπώνυμων καὶ ἀνώνυμων, οἱ ὁποῖοι ἀγωνισθέντες τὸν ὑπερλαμπρὸν ἀγῶνα τῆς Φυλῆς μας πρὸς τὸν ἱταμὸν εἰσβολέα, ἔπεσαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἐπὶ τῶν ἀπὸ χιλιμετρίων Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν τῆς μαρτυρικῆς Βορείου Ἠπείρου μας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μετόπισθεν, διὰ τὴν διατήρησιν ἡμεῖς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπεια.

Υπῆρξεν εὐτύχημα, ὅτι τὸ ἔθνος μας, τὴν χαρὰν τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940, εὐρέθῃ ἠνωμένων καὶ συσσωμένων, ἐν ὁμοθυμῇ καὶ προητοιμασμένων ἠθικῶς καὶ στρατιωτικῶς, κατὰ τὸ δυνατόν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐκ δυσμῶν εἰσβολέως. Μοναδικὴν ἐξάιρεσιν ἀπέτελεσαν τὰ ξενοκίνητα ἐρυ-

θὰ κύμβαλα, τὰ ὁποῖα συνετάχθησαν μὲ τοὺς Ἰταλοὺς καὶ Ἀλβανοὺς φασιστὰς τότε καὶ ὄχι κομμουνιστὰς ἀκομῇ καὶ ἐξήγησαν τὸν τεμαχισμὸν τοῦ πολέμου, μετὰ τὴν ἐκδίωξιν τῶν εὐδοκῶν ἐκ τοῦ προσκαίρως καταληφθέντος ὑπ' αὐτῶν ἐδάφους μας. Οἱ στρατευθέντες Ἕλληνες, ἐντολοδόχοι τοῦ «Ὀχι» τῆς ἀξίας ἡγεσίας τῶν, προσήλασαν μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, ἐπολέμησαν, ἐθυσίασθησαν διὰ τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος. Ἡ Δόξα καὶ ἡ Νίκη ἔσπευσαν τὰ ὅπλα τῶν καὶ ἐγάρρισαν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς μας τῆς Βορείου Ἠπείρου, διὰ πολλοστὴν φορὰν ἀπὸ τοῦ 1912.

Σήμερον ἡμεῖς οἱ ἐπιζώντες τῆς γενεᾶς τοῦ 1940, ὅσοι μένομεν πιστοὶ εἰς τὰ περρωμένα τῆς Φυλῆς μας, ἐνθυμούμεθα τὴν Πίνδον, τὸν Καλαμᾶν, τὸν Καλλᾶν, τὴν Κορυτσᾶν, τὸ Ἀργυροκάστρον, τὴν Χειμάρην, τὴν Κλεισοῦραν, τὴν Τραπεζίνα, τὸ Τεπελένι, τὸ ὕψωμα 731, ὅπου συνετρίβη ἡ κάρην ἐπίθεσις τοῦ Μουσσο-

λίνι καὶ καταθέτομεν στέφανον ἐκ δάφνης, πρὸς τὴν ἱερὰν μνήμην ὅλων τῶν ἀθανάτων νεκρῶν μας, ἐπώνυμων καὶ ἀνώνυμων, τοῦ βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β', τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπάγου, τοῦ στρατηγοῦ Κασιμάκου, τοῦ συνταγματάρχου Λαδάκη καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀγωνισθέντων καὶ πεσόντων, τῶν Νικητῶν τοῦ ἔπους τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940. Καὶ πιστεύομεν ἀκαράδαντος, ὅτι θὰ ἔλθῃ, ὅπως ὀφείποτε, ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλευθερία, μὲ τὴν Κνωσόλεον ἀναπεπταμένην, θὰ ἀναδύθῃ ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν ἀθανάτων νεκρῶν μας καὶ θὰ παραμείνῃ διὰ παντός εἰς τὰ μαρτυρικά καὶ αἵματωπα ἐδάφη τῆς Βορείου Ἠπείρου, γλυκυντὴ συντροφὸς τῶν ἀδελφῶν μας!

Μετὰ τιμῆς,
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΔΡΟΣΟΣ

Μέλος τῆς Κεντρ. Ἐπιτροπῆς
βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγώνος

(Ἑστία 27.10.81)